

[SIGNALEMENT]

Jozef De Beenhouwer & Frank Teirlinck (red.), *August De Boeck (1865-1937), componist*, Merchtem, gemeente Merchtem, 2011, 464 pp., ill., ISBN 9789081778107

In 2012 is het vijfenzeventig jaar geleden dat August De Boeck overleed. Om zijn getalenteerde inwoner te herdenken, publiceerde het gemeentebestuur van Merchtem een imposant biografisch werk. Specialisten analyseren zowel leven als werk van de destijds als ‘Pallietor der Vlaamse muziek’ geprezen, thans goeddeels vergeten componist. Nochtans is De Boecks rijke oeuvre, met onder meer vijf opera’s, meeslepende symfonische werken, vele tientallen liederen en origineel werk voor harmonie- en fanfarebezettingen, het herontdekken waard, zoals een bijgevoegde cd overtuigend aangeeft. Deze opnames, samen met de talrijke afbeeldingen, vormen een verdere uitdieping van de grondig gestoffeerde teksten, rijkelijk met getuigenissen en uittreksels uit pers en brieven gelardeerd.

Het lijvige werk vangt aan met een strikt chronologische levensschets van de man die enkele decennia lang een prominente plaats in de artistieke en intellectuele kringen van onder meer Brussel, Mechelen en Antwerpen innam. Deze netwerken worden nadien in thematische kapitels verder toegelicht. Boeiend zijn de passages over de Belgische dan wel Vlaamse identificatie van De Boeck. Laverend tussen de Franse en Nederlandse taal en cultuur en niet politiek geëngageerd, gold hij toch lang als boegbeeld van de Vlaamse beweging, tot hij zich in 1922 tegen de vernederlandsing van de Gentse universiteit uitsprak. Pas na zijn dood werd hij opnieuw als goede Vlaming geprezen, en na de oorlog wederom door het Belgische establishment omarmd; bij de programmering van het jaarlijkse Zangfeest werd De Boeck genegeerd.

Zonder dat ze daarom systematisch worden geanalyseerd, vallen ook andere interessante dimensies op, zoals de vage grens tussen klassiek en populair in De Boecks composities – een onderscheid dat anderen meer belang toedichtten. Het tweede deel, waarin dit oeuvre centraal staat, biedt meer context over de brede cultuur waarin het werd gecomponeerd en uitgevoerd, en laat toe de betekenis van De Boeck beter in te schatten. Zo blijkt diens geringe internationale faam aan

zijn eigen wanorde toe te schrijven, maar ook aan de soms bedroevende kwaliteit van de beschikbare Vlaamse verzen en aan het ontbreken van een prestigieuze muziekuitgeverij. Die bredere blik rekent meteen af met de soms folkloristische voorstelling van De Boeck als *'le musicien champêtre'* en vormt hopelijk een aansporing voor verder onderzoek naar de componist en zijn tijdgenoten.

[Andreas Stynen]
